

однакове значення або є тотожними та взаємозамінними, а також, що при формуванні фінансового звіту один елемент вимагає вводити значення іншого.

Таким чином таксономія фінансової звітності – це технічне відображення формалізованих вимог до ділової звітності, що забезпечують візуалізацію та співставлення фінансових даних. Подібна стандартизація дозволить значно здешевити системи підтримки, моніторингу та аналізу і забезпечить актуальною інформацією широке коло користувачів, що, в свою чергу, спростить процес адміністрування податків та митних платежів.

Додатковою перевагою складання і подання звітності в форматі XBRL є її доступність, адже для того щоб використовувати таксономію МСФЗ не потрібно купувати спеціалізоване програмне забезпечення, адже вона розміщена на офіційному сайті IFRS та знаходиться у вільному доступі.

Список використаних джерел:

1. Меморандум про взаєморозуміння щодо розробки і запровадження Системи фінансової звітності. URL: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/Memorandum-XBRL_Minfin_NBU_NSSMC_NFP_15122017pdf.pdf
2. Таксономія: основи основ. URL: http://ifrs.ligazakon.ua/magazine_article/FZZ00113
3. IFRS Taxonomy. URL: <http://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-taxonomy/>

*Єфіменко Людмила Леонідівна,
к.ю.н., с.н.с., НДІ ФП,
Університет ДФС України*

АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ – ОСНОВНИЙ ВАЖІЛЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОЇ БЮДЖЕТНОЇ ТА ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день адміністрування податків є досить динамічним процесом, який спрямований на реалізацію ефективної бюджетної та податкової політики і включає не тільки процеси організації застосування норм законодавства про податки, а й процедуру виявлення оптимальних методів їх здійснення, націлених на мінімізацію бюджетних витрат при одночасному збільшенні бюджетних доходів. Останнім часом дослідження проблематики податкового адміністрування набувають особливої актуальності, так як саме від його результативності та ефективності залежить стан податкових надходжень до бюджету у тому числі спроможність держави вчасно та у належному обсязі оплачувати створення суспільних благ.

Якщо проаналізувати сучасну наукову думку щодо трактування поняття «податкове адміністрування», то можна спостерігати не однозначність у його тлумаченні. Так, зокрема досить обґрунтовано запропоновано визначення «податкове адміністрування» у монографії Проскури К. П. «Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації», а саме: «...нормативно регламентована організаційно-розпорядча діяльність повноважних державних органів у сфері управління процесами оподаткування, що має основною метою забезпечення виконання вимог податкового законодавства учасниками податкових відносин»[1, с. 30].

Князькова В. Я. та Сергієнко Л. К.[2] здійснюють аналіз податкового адміністрування, як безперервного цілеспрямованого процесу, який включає сукупність взаємопов'язаних процедур, функцій, операцій і методів, спрямованих на здійснення мотивуючого впливу на платників податків і персонал органів, які здійснюють роботу в рамках адміністрування податків.

У більш розширеному вигляді розкривають зміст даного поняття Бандурка О. М., Понікаров В. Д., Попова С. М.[3], зокрема, як сукупність норм (правил), методів, засобів і дій, за допомогою яких спеціально уповноважені органи держави здійснюють управлінську діяльність у податковій сфері, спрямовану на контроль за дотриманням законодавства про податки та збори (обов'язкові платежі), за правильністю нарахування, повнотою і своєчасністю внесення у відповідні бюджети податків і зборів, а у випадках, передбачених законами України, – за правильністю нарахування, повнотою та своєчасністю надходжень у відповідний бюджет інших обов'язкових платежів та притягнення до відповідальності порушників податкового законодавства.

Таким чином, можна спостерігати різні бачення щодо розуміння суті податкового адміністрування, але всі вони зводяться до того, щоб виявляти оптимальні методи щодо мінімізації бюджетних витрат при одночасному збільшенні бюджетних доходів.

Як свідчить сучасна практика, факти невідповідності податкових надходжень до бюджетів посилюють проблему підвищення ефективності адміністрування податків і зборів в Україні. Процес адміністрування податків в Україні нерозривно пов'язаний із наявністю низки проблемних аспектів, тому очевидним є той факт, що вітчизняна система адміністрування податків, як і податкове законодавство, потребує вдосконалення. Стратегія такого вдосконалення полягає у створенні ефективніших механізмів адміністрування податків, недопущенні проявів корупції у податкових відносинах, сприянні підвищенню добровільності сплати податків, формуванні партнерських взаємовідносин між фіскальними органами та платниками податків, створенні

справедливих умов оподаткування для всіх платників податків і забезпеченні мобілізації фінансових ресурсів до бюджетів різних рівнів у достатньому обсязі. У цьому аспекті доцільно врахувати сучасні здобутки з досліджуваної проблематики на основі міжнародного досвіду.

Оскільки упродовж останніх років податкові надходження в Україні становлять приблизно 70–80 % доходів Зведеного бюджету, особливої актуальності набуває визначення факторів, що на них впливають.

Важливим елементом системи національного податкового адміністрування є податковий контроль. Податковий контроль є заключним елементом системи національного податкового адміністрування й обов'язковою умовою ефективного функціонування фінансової системи та економіки країни в цілому. Його основною метою є контроль за процесом виконання податкової політики та дотримання платниками податків чинних норм податкового законодавства. Процес реєстрації проводиться досить швидко і не дозволяє сформувати єдину базу даних, яка б включала не тільки юридичні дані, а й виявляла потенційних кандидатів на ухилення від сплати податків. Нинішня регулятивна база ускладнює процес адміністрування податків. Податкові органи не наділені повноваженнями при постановці на облік перевіряти інформацію про платників податків, адже вона надходить автоматично від Державного реєстратора. Таким чином, інформація є неперевіреною, що зумовлює ризик реєстрації фіктивних фірм, підприємств на підставних осіб, а також осіб, які свого часу вчинили порушення податкового законодавства. Саме на цьому важливому етапі повинна проходити первинна ідентифікація платників податків.

Тому можна з упевненістю сказати, що адміністрування податків і зборів є однією з найважливіших ознак держави та необхідною умовою її ефективного функціонування. Варто зазначити, що правове забезпечення функціонування системи адміністрування вдосконалюється за останні роки, але, як вже зазначалося раніше, існують ще й невирішені питання.

Список використаних джерел:

1. Проскура К. П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації. К. 2014. С. 376.
2. Князькова В. Я., Сергієнко Л. К. Особливості податкового адміністрування в умовах розбудови ринкових відносин в Україні. 2015. № 1 (78). С. 58–65.
3. Бандурка О. М., Понікаров В. Д., Попова С. М. Податкове право. К. 2012. С. 312.